Ч. 210. Второк 4 жовтня (21 вересня) 1910. Рік XX.

Виходить у Львові що дня (кріи неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудня.
РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 10.
ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.
РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенєм оплати почт.
РЕКЛЯМАЦИЇ непапечатані вільні від оплати почтової.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників пасаж Гавсмана 9 і в ц.к. Старостввах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року К 2·40
на чверть року К 1·20
місячно . . . К —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року К 5·40
на чверть р. К 2·70
місячно . . . К —·90
Поодиноке число 6 с.

## Сойм краєвий.

*89 засїданє I сесиї IX періоду в дня 1-го жовтня 1910.*

Суботнїшне засїданє соймове відкрив п. Маршалок краєвий о годинї 11¼, при слабій участи послів.

П. Маршалок уділив дальшої відпустки пос. Чечеви на дальші два дни, а пос. о. Колпачкевичеви на 7 днів.

Відтак відчитано вплиби. При попираню петиций промовляли п. Чарковский-Голеєвский (Борщів) (о увільненє на 10 літ від краєвих податків), п. Ант. Старух (за заведенєм автомобілевого руху на просторі Лісько-Лукавиця-Балигород-Тісна), п. Л. Винничук (в справі субвенциї для Українськоі реміснячої бурси і Селяньскої бурси в Станиславові), п. Сеник (петиция о відписанє коштів лїченя Кіячка з Вовчнева — центральний молочарский союз о субвенцию — взаїмна поміч дяків о субвенцию).

Пос. Скварко попирав петециї тов. Руска Захоронка в Коломиї о субвенцию на бурсу, хати для захоронки і Івана Тимчака, бувшого дозорця шпиталю в Перемишли, замешкалого в Яворові о заосмогренє на старість.

Наглі внесеня зголосили п. П. Бруніцкий о поміч для погорільцїв громади Дуліби (пов. Стрий), п. Обертиньский для погорільцїв гром. Рата (пов. равский), п. Старух о поміч для погорільцїв Дахнова, п. Куровець в справі економічної руїни селяньства калуского повіта, заподіяної прищицею і злим приміненєм закона про заразливі худобячі недуги.

Звичайне внесенє зголосив між иншими п. Соболевский з проєктом закона о закладаню шкіл для народних меншостий.

Інтерпеляциї поставили Вітос в справі мирових судів, п. Кивелюк в справі старостиньских надужить в Городку ягайлоньскім, п. Ант. Старух в справі скривдженя тов. „Народний Дім“ в Ліську ізза непризнаня концесиї на вишинк, п. Король в справі браку ветеринарийних сил при старостві в Жовкві.

Перед приступленєм до дневного порядку заінтерпелював пос. др. К. Левицкий п. Маршалка в справі поміщуваня промов руских послів в стеноґрафічних протоколах латиньскими буквами.

Крім сего зголосили ще інтерпеляциї пп. Бойко в справі зарядженв ветеринарийної полїциї, Кренжель в справі градобитя в пільзненьскім повітї і Скварко в справі замкненя торгів в долиньскім повітї.

П. Маршалок кр. Баденї у відповідь п. Левицкому сконстатував, що всї друки, чи-то комісийні справозданя, чи справозданя краєвого Виділу чи правительственні предложеня, внесеня і протоколи є видруковані в польскій і руській мові рускими черенками. В стеноґрафічних справозданях, дійстно, від коли сойм істнує, рускі бесїди друковано вправді в рускій мові, але латиньскими буквами. Здасть ся менї, се є в інтересї передовсім тих, що проголошують якісь бесїди, щоби пізнїйше всї могли їх читати. Не розходить ся тут о засаду. Стверджую, що польскі посли і польска суспільність могли би вміти по руски, але з другої сторони поважаний посол сам признасть, що фактичний стан є такий, що частина польскої суспільности не вміє читати по руски, а я не думаю, щоби лежало в інтересї тих, котрі проголошують в соймі промови, щоби инші тих промов не могли читати і розуміти. Длятого думаю (пос. Старух перериває). Уважаю отже, що занеханє друкованя руских бесїд латиньскими черенками не є в інтересї тих

## Загадочна смерть.

З француского — Рене Арто.

Чи то була найгарнїйша погода, чи вітри, слота і т. ин., пан Жербер нїчим не дав ся відстрашити від своєї обовязкової—так сказатиб — прогульки на ловлю риб. І хоч з ясних филь озера в Рошо, як звичайно називано в околици ту горами окружену водну площу, можна було лиш незвичайно рідко виловити на вудку кілька нужденних рибок, то пан Жербер не дав ся нїким і нїчим відстрашити від своєї упертої привички і все їздив правильно кождого дня на озеро, аби вдоволити свою примху. Вчасним ранком забирав на плече свої рибацкі прилади, сїдав в маленьке човно і їхав аж на середину озера, де звичайно перебував аж до ночи.

Одного дня — то був найгорячійший день серед лїта — виїхав пан Жербер як звичайно на ловлю риб, щоби як кождого дня з нїчим вернути. Вибила осьма година вечер і єго жінка замітила дома, „що єї чоловікови мусїло щось незвичайно приключити ся, коли ще доси не вернув домів“, однако не непокоїла ся надто і займала ся приготовленями до вечері.

Вскорі опісля прийшов Джемс, син огородника і оповідав, що около четвертої години по полудни бачив пана, як він дуже уважно — як здавалось — приглядав ся рибам в озері, перехиливши ся через край човна. То само по собі дуже неінтересне оповіданє не мало в собі нїчого надзвичайного, однако коли чверть години пізнїйше розповіла сестра Джемса, що бачила пана Жерберта о семій годинї вечером в тім самім положеню, панї Жербер стала неспокійною, бо то непорушне положенє голови родини вказувало на щось незвичайного. Тому прикликала она свого сина Джемса і веліла єму в товаристві огородника виїхати на озеро, бо при незвичайній спецї сего дня не було би нїчого незвичайного, коли би пана Жерберта постиг удар мозку.

Було вже цїлковито стемнїло ся і лиш в трудом можна було розпізнати човно, що непорушно стояло на легко дрожачій площи водній. Они стали кликати пана Жерберта, але не було нїякої відповіди і лиш відгомін лунав глухо між високими горами. Джемс і огородник скоро рішили ся і скинувши одежу, підплили до непорушно стоячого човна, де справдї найшли пана Жерберта в згаданім висше положеню, однако він перехилив ся був через край човна, не „аби приглядати ся рибам“, бо то було би для него зовсім неможливим, вже хочби лиш з тої простої хоч невияснелої причини, що не мав голови!

— — — — — — — — — — — — — — —

Але як та страшна річ стала ся? Просто непроглядна тайна, як грубий мур стояла перед розслїдами, які безпроволочно заряджено, аби ту загадочну подію прояснити. Дармо глядано в глубинах озера як і в поблизьких корчах і скальних щїлинах за головою небіжчика і не найдено єї.

І чим більше роздумувано над тим, здогадувано ся і розбирано, тим неяснїйшою ставала справа.

Одинокою обставиною, до якої впрочім не можна було привязувати нїякої ваги, було поведенє Джемса, сина небіжчика, в часї его переслуханя. Коли іменно слїдчий судия вивідував ся, чи Джемс не добачив нїчого незвичайного на своїм вітци згаданого нещастного дня, відповів він, що нї, то є — сказав він з усьміхом, який сейчас зник — „нї, нїчого“.

— Прошу, скажіть нам, про що ви саме думали? — питав судия.

— Не варта о тім говорити — відповів Джемс — але, коли хочете, то я вам скажу. О другій годинї по полудни замітив я, що переїхав надзвичайний поїзд.

— Мушу вам признати, пане Жерберт, що та обставина зовсїм маловажна. Але позвольте спитати, длячого хочете приписати їй якесь значінє? Ви імовірно любите приглядати ся, як переїздять поїзди?

— Так, не перечу, що я трохи не інтересую рухом поїздів, а іменно по части з тої причини, що можу зовсїм добре чути гук поїзду в моїй комнатї, звідки бачу також дим льокомотиви, як мов серпанок підносить ся понад дерева, що стоять при дорозї. Отже коли о тім говоримо, пригадую собі, що сим разом бачив я, як дим піднимав ся значно висше як звичайно, що мене здивувало і я длятого поглянув на годинник та пересьвідчив ся, що о тій порі не переходить нїякий поїзд і з тої при-

панів, що тепер помагають ся того, однак зі свого становище нічого против сего не маю.

По сім приступлено до дальшої дебати над справозданєм громадскої комісиї про внесеня пос. Т. Старуха в справі відшкодовань громад за чинности з порученого круга ділапя.

Пос. др. К. Левицкий продовжав свою промову розпочату на послїднім засїданю а відтак промовляв пос. Долиньский ім. міст.

По єго промові вніс пос. Петрушевич, щоби сконстатувати комплет і евентуально відношеня голосів.

П. Маршалок відповів, що зробить се, коли прийде до голосованя.

По промові справоздавця п. А. Бруницкого палата ухвалила внесенє, предложене комісиєю, а жадаюче візваня правительства, аби в найкоротшім часї в дорозї конституцийній перевело закон, означуючий границї порученого круга ділапя громад і установляючого винагороду за виповнюванє того порученого круга ділапя.

Внесенє п. Старуха, жадаюче візваня Намістництва, аби в короткій дорозї означило справи належачі до порученого круга діланя і поучило староства, аби приватними справами не обтяжували громад, перепало.

В дискусиї над справозданєм комісиї буджетової, котре реферував пос. Гломбіньский, забрав слово п. Т. Старух, обговорюючи засуспендованє єго як війта бережаньским старостою за інтервенцию в справі робітників, з якими дідич в Слободі зол. зложив контракт. При кінци своєї промови п. Старух пристрастно заатакував галицких старостів, за що п. Маршалок аж три рази призивав єго до порядку.

Засїданє скінчило ся о год. 2·15.

Слідуюче засїданє відбуде ся нинї о годині 11-ій.

---

## Росийска аґітация.

(III.) По переду навели ми ті головні черти, що творять характеристику якоїсь народности, як: народна мова, племінна типовість а з нею характер і вдача, відтак звичаї і обичаї а дальше віра і все то, що складає ся разом на культуру і цивілїзацию. До треба ще додати тоту внутрішну силу в людех, котра що так скажемо, притягає одиниці того самого рода до себе в одну велику масу а противно відтручає їх від одиниць иншого рода. Єсть то тота жизненна сила, котра якраз витворює в людех народність а котра дає цїлим масам людий спроможність виробляти свою окрему культуру і цивілїзацию, значить ся, виявляти з цїлою сьвідомостию своє народне житє. Єсть то, що так скажемо, народна душа, тота сама сила, що держить при житю кождого поодинокого чоловіка і дає єму спроможність в маленьких розмірах виявляти і розвивати своє окреме житє. Тим лиш дасть ся пояснити, що народи творять ся, настають, жиють, завмирають і гинуть, що як у поодиноких людий, так і у цїлих народів буває короткий вік і довговічність і т. д.

Коли вже знаємо, що єсть характеристикою народу, що можемо тепер сьміло спитати: чи галицкі Русини або докладнїйше сказавши австрийскі Русини або ще докладнїйше: вся тота маса людий, що звістна під іменем Русинів, Малоросів або Українців, творить якийсь окремий нарід, чи ні? Чи тоті Русини, Малоросів або Українців то само, що т. зв. Росияни або Москалї, чи они щось иншого?

Може комусь сьмішним видавати ся, що ставимо такі питаня і хочемо на них відповідати, бо прецї єствованє або неєствованє якогось народу не залежить від потвердженя або запереченя якогось питаня, лиш від того, чи в якійсь части людскої суспільности проявляє ся дїйстно житє так, як оно повинно проявляти ся в народі, скоро їй дана можність до того, значить ся, скоро она має повну свободу рішати сама о собі. Коли отже в Австро-Угорщині дана Русинам повна свобода показати прилюдно, чи они можуть і хотять жити своїм окремим житєм народним, то повисші питаня не мають нїякого значіня, бо тоді не хтось лиш таки самі Русини можуть і мусять рішати, хто они і до чого стремлять. Але відповідь на повисші питаня може і має виказати з одної сторони, чи Русини взагалі мають всї условя до окремого самостійного народного житя, а з другої сторони показати наглядно чи і о скілько можна говорити о росийскій аґітациї в Галичинї, якими она ходить дорогами і до чого стремить.

Тут можна би зараз сказати: Коли якась суспільність має право рішати сама о своїй народности, то прецї не можна відмовити того права і галицким москвофілам. Так; але насамперед мусить кожда суспільність, що хоче творити якийсь нарід, отже й москвофіли, мати до того бодай природне коли ще й не здобуте право. Припустім, що якісь Наумовичі, Маркови, Дудикевичі, Свістуни, Верґуни і цїла їх компанія сказали би, що они суть Хінцями, признають ся до хіньскої народности і длятого жадають заведеня у Львові по всїх школах науки хіньскої мови, катедри хіньского язика на львівскім унівeртитеті, основуваня хіньских бурс і т. д., чи сему їх твердженю можна повірити, чи належить єго признати і зараз сповнити їх бажаня? Кождий, хто льоґічно думає, мусить сказати, що нї, бо ті люди, коли жадають щось такого, не мають до того анї природного анї здобутого права. Тим більше не можна би їм признати їх забаганок, як би они жадали їх не лиш для себе самих, але ще й старали ся накинути їх другим, котрі тому як-раз рішучо противні. Ба, що більше, здорово і безпристрастно мислячі люди мусїли би сказати: тоті Наумовичі, Маркови, Дудикевичі, Свістуни, Верґуни і цїла їх компания, то люди, котрим очевидно в голові покрутило ся, бо їх жаданя не мають за собою нї при-

---

чини здогадав ся я, що то мусів бути надзвичайний поїзд.

Нїхто на сьвіті був би дальше не журив ся тою справою, колиб в найблизших днях по розправі судовій не було появило ся в часописи „Derchester Daily News“ таке письмо:

„Високоповажаний пане редакторе! Зізнанє пана Джемса Жерберта, сина того нещастного покійного Жерберта, що дня 29 с. м. переїздив о годині 2 мін. 35 якийсь поїзд попри місцевість Дерчестер, спонукало мене розвести в тім напрямі слїдство і маю честь вам заявити, що о згаданім часї нїякий поїзд попри дім пана Жерберта не переїздив. — Прийміть і т. д.“

Лист був підписаний п. Сольваєм, начальним директором зелїзничого шляху N. і S. D. Ry. Co.

На той лист відписав Джемс, що він зовсім виразно чув гуркіт скоро переїзджаючого поїзду, на що єму директор зелїзницї ще раз коротко але рішучо відповів, що він безусловно мусить помиляти ся і на тім та переписка скінчила ся.

В кілька місяців по тїй невияснєній подїї постановило товариство зелїзниче North and South Derchester Railway хороше озеро Рошо, що ставало небезпечним для зелїзничого шляху, осушити. Взято ся безпроволочно до дїла і в коротків часї озера вже не було. Пан Сімсокс, інжинїр, що вів роботи, побачив, що до спущеного озера мало незвичайно інтересні ґеольоґічні твори, які повстали під впливом води в часї століть, а так само були там дуже рідкі окази, які ґеольоґа і палеонтольоґа мусїли просто одушевляти. Тому не вагував ся сейчас запросити свого приятеля, славновістного ученого, з котрим разом розслїджували дно озера. Засадивши очицї на ніс, переглядав учений з величезною ревностию нововідкриті скарби; нараз скрикнув:

— Сімсоксе, поглянь-но, звідки то тут взяло ся? — і потягнув за шнур, на котрого кінци був малий якор, що вбив ся в щілину скали.

Інжинїр пояснив, що они находять ся саме на тім місци, де був пан Жерберт того дня, коли постигло єго доси непояснєне нещастє.

— А ось то що? — крикнув ще голоснїйше учений, пускаючи скоро шнур, аби задержати очицї на носї, що мало що не упали, і показуючи на кусник каменя, що як скло сьвітив ся на сонци.

Він схилив ся, аби єго підняти, відтак обернув єго в пальцях сюди і туди з горячковою майже цікавостию.

— Скарб, дорогий Сімсоксе, правдивий скарб, кажу тобі — кричав учений з незвичайною радостию, при чім єго голос чим раз більше підносив ся: — Ах, яка рідкість! То метеор! Болїд! Аеролїт!

Але інжинїр глядів задуманий на малу калужу води, котрої дно укривали дивної подоби камінчики і не слухав окликів одушевленя приятеля.

— А що то? — крикнув тепер собі зачудований і мов блискавка прошибла єго мозок одна гадка.

— То — відповів рівнодушно ґеольоґ, що не міг відорвати своїх думок від найденого аеролїта — то рештки костий людского черепа.

— Боже! Чи то було би можливе! — крикнув Сімсокс. — А однако, однако не може инакше бути, аеролїт спадаючи відорвав голову бідному Жербертови!

Оба мужчини поглянули на себе, відтак стали оглядати дивні річи, які одержали в руках.

— Дуже дивна річ, дуже дивна річ! — говорив ґеольоґ — я нїчого не чув про упадок аеролїта; звичайно хтось бачить тут або там, як він паде, а тодї появлять ся о тім вістки в часописях. Бо ті тїла при своїм упадку полишають за собою сьвітячу, подібну до блискавки смугу.

— Того дня сонце незвичайно ярко сьвітило, а озеро лежить надто відокремлене і далеко від людских осель — замітив інжинїр.

— Так, розумію, що ті обставини причинили ся до того, що спаданя аеролїта не помічено — додав ґеольоґ — але в часї спаданя того тїла в наслїдок сильного тертя о воздух настає гуркіт, нагадуючий скоро переїздячий поспішний поїзд. Але не лише гуркіт викликує спаданє аеролїта, також піднимають тодї звичайно сильні хмари пари мов стовп до гори, а в сім случаю мусїли они бути о стілько сильнїйші, що аеролїт упав в озеро.

Сімсокс задумав ся.

— Поспішний поїзд! — скрикнув він нагло. — Атжеж син покійного Жерберта зізнав, що чув гуркіт скоро переїздячого поспішного поїзду.

І ось в той спосіб вияснила ся загадочна смерть пана Жерберта.

родного ні здобутого права та шкідливі другим людем, котрим они силують ся накинути не лиш свої погляди але й свої стремленя і змаганя противні природі тих других а тим самим і для них шкідливі. Від таких людий, очевидно ненормальних, треба боронити і їх впливи та змаганя як найбільше обмежати, щоби через них не мусїли другі люди терпіти.

Ми навели тут умисно так яркий примір, щоби показати на нїм, що поправді право приналежности до якогось народу не надає ще лиш то само, що хтось призцає ся до якогось народу, бо можуть бути і бувають люди, котрі хоч і не належать до якогось народу та знають то і відчувають то по своїй природі, однак з повною сьвідомостию покидають той нарід, до котрого поправді і природі повинні би належати а прилучають ся до другого в певній, з гори добре обдуманій цїли, забезпечуючій їм якісь користи. Таких людий, котрі опирають своє право приналежности до якогось народу лиш на своїй добрій, не примушеній волї а покидають той нарід, з котрим їх вяже природне право, отже котрі розривають природну звязь зі своїм народом, називаємо **ренеґатами**, перевертнями або перекінчиками і гидимось ними тим більше, коли они розривають ту природну звязь задля якоїсь низької спонуки, задля марного гроша або задля заспокоєня своїх личних амбіций. Ренеґати заслугують ще на тим більшу погорду, коли то своє ренеґатство силують ся накинути ще й другим, бо они стають тоді **деморалїзаторами** так само як і всякі инші, котрі підривають і нищать основи до природного честного, благородного і успішного розвитку одиниць людского роду.

# Новинки.

**Львів, дня 3-го жовтня 1910.**

— **Іменованя і перенесеня.** Пан Міністер торговлї іменував ревідентів в рахунк. відділї гол. Дирекциї почт і телеґрафів: Руд. Краля і Гіпол. Мрозовского радниками рахунками. — П. Намістник іменував канцелїста Ад. Морозовского офіцялом а вахмайстрів жандармериї Ад. Немца, Дмит. Коговича. Мих. Шуста, Кар. Штурму і Витовда Романовского, підофіцирів: Мих. Федака, Влад Карцїньского та ем. команданта жандармскої станиці Вінк. Дернеся канцелїстами. — П. Намістник переніс старосту Йос. Лянґе з Березова до Доброшиля, а поручив управу староства в Березові старшому комісареви повітовому дрови Кар. Матлясови. — Президент гал. Дирекциї почт і телеґрафів переніс асистента почтового Николая Івасюка з Тарнова до Коломиї.

— **Загадочне убийство.** Окружний суд в Станиславові оповіщує: В ночи з 18 на 19 вересня с. р. убито в Хомякові незнаного, селянина середного росту, подовгастого лиця, орлиного носа, очи ясні, волосе на голові темне, брови грубі жовті, вуси жовті, борода неголена з заростом жовтим, рот пропорциональний. Небіщик убраний був в селяньску ношу а іменно в білу грубу сорочку і такіж штани, в чорну камизельку і короткий кожушок з зелеными вишивками, в чоботи з холявами і в чорний мягкий капелюх. Кождого, хто мав би яку небудь відомість про згаданого повисше небіщика, взиває ся, щоби дав знати про се зараз окружному судови в Станиславові Відділ XI.

— **Слова признаня для американьских Русинів.** Австро-угорский консуль у Вінніпезі в Канадї др. Швеґель на пирі виданім з нагоди 80-их роковин уродин Цїсаря Франц Йосифа виголосив у відповіди на тоаст ґубернатора промову, в котрій з великим признанем висказав ся також і про американьских Русинів. „Австро-Угорщина — говорив др. Швеґель — находить ся в тіснїйших як европейскі держави зносинах із Сполученими Державами та Канадою а то через велику еміґрацийну струю яка пливе сюди з моєї европейскої вітчини. Нинїшний поступ і економічний розвиток Америки без моїх земляків був би неможливий. Самі Американці не годні так працювати, они фізично за слабі; Американці сидять у бюрах, ґрають в „боса“, виповняють чеки, молоді вбирають ся в пестру одїж і називають себе атлетами, але то наші люди, що працюють тяжко у фабриках і копальнях почавши від Пенсильванії аж до берегів Британскої Колюмбії. Те саме дїєть ся в рільництві: найгірші оселї, найпустійші і найбільше багнистий край дано нашим Русинам, англїйскі кольоністи забрали найлїпшу землю. Але наші люди, ті витревалі Русини, видержали голод і холод, поконали всякі перепони і сидять нинї твердо на своїй земли, маючи забезпечену будучність. Тимчасом англїйский поселенець вже давно утїк, тому що праця була для него за тяжка і волочить ся по містах. З морального огляду наплив наших селян являєть ся може ще більшим зиском для Канади. Часи піонїрів уже минули, але важна частина роботи ще не виконана, а то моральне здобуте сего нового краю для обичаєвих, економічних, полїтичних і релїґійних поглядів нашої раси. Західно-европейскі народи вже нездібні переняти ся прінціпами нашого сьвітогляду, їх сила ослаблена деґенеруючим впливом капіталїзму та економічного лїбералїзму. Згромаджено великі богатства, але біднота зросла ще скорше. В тім скрутнім положеню будете приневолені звернути очи на молоді нациї, щоб через їх здорову кров, їх национальну силу, їх вроджену чесність увільнити себе від надміру материялїзму та забезпечити своїй нациї нову житеву силу“.

— **Сензацийні арештованя в Кракові.** Великої сензациї паробила в Кракові а відтак і в цїлім краю чутка, що в суботу досьвіта переведено в Кракові богато домових ревізий та арештовано кільканайцять, майже самих молодих людий, походячих з Польского королївства в Росиї або т. зв. „крулевяків“, у котрих знайдено і сконфіскована такі річи як: револьвери, бравнїнґи, мавзерівскі карабіни, бомби, динаміт і всїлякі инші річи пригожі до ужитку на случай якоїсь революциї, ба що більше, знайдено навіть польні телеграфи і телефони. Дальше знайдено велику масу всїляких записок, кореспонденций, протоколів і т. д. а також і печатку з написию: „Komitet bojowy na Galicyę zachodnią“. В справі сїй доносить ц. к. Бюро кореспонденцийне:

Загалом переведено 15 ревізий, арештовано 12 молодих людий. Лиш один з них єсть австрийским горожанином, а всї прочі походять з „крулевства“ (Царства польского) в Росиї. Ревізиї переведено майже рівночасно в містї і в підгородях. Забрано всїлякі письма партийні, документи, книжки, нотеси, бравнїнґи. **Чутка, о знайденю бомб і динаміту єсть неправдива.** Сконфіскований материял віднесено до уряду полїцийного під „телеґрафом“ і туди також відставлено арештованих. Зачувати що арештованя послїдували на основі довгих доходжень, котрі доставили доказів, що арештовані належачи до деяких революцийних партий в Царстві польскім, удержували тут дальше тайні союзи.

Арештованя повістають в звязи зі справою **Трудновского убийника Рибака**, з процесом **Боровскої** і иншими процесами о шпіґуньство, які в послїдних часах вели ся в Кракові. У одного з арештованих знайдено материял, насуваючий здогад, що він займав ся шпіґуньством в користь „одної з сусїдних держав“ (розуміє ся, що не Чорногори або Сербії лиш — Росиї. — *Ред.*) У иншого знайдено материял походячий з крадежі у фабрицї фарб Карманьского на „Зьвіринци“. Назвиска арештованих держить полїция в строгій тайнї. Межи арештованими знаходить ся мабуть один чи двох людий, що подавали ся за студентів краківского унїверситету, а котрі скінчили лиш кілька кляс школи торговельної в Царстві польскім. Полїция старає ся прискорити перше переслухане, щоби арештованих відставити до суду карного під закидом орґанїзациї тайних товариств.

В тій самій справі доносить краківский „Czas“: Хоч переслухане вело кількох комісарів, то однак до 8 год. вечером в суботу не можна було єго укінчити; єсть намір закінчити переслухане хоч би і пізно в ночи, щоби арештованих можна ще в ночи відставити до карного суду. Власти полїцийні не хотять подати назвиск з двох причин: щоби не компромітувати тих, котрі невинні, а також длятого, щоби не виставити на переслїдуване родин арештованих, проживаючих в Царстві польскім.

Що до знайденого материялу, то треба зазначити, що **чутка о бомбах і динаміті єсть хибна.** Чутка та ходила через цїлий день по місті і денервувала людий. За то знайдено дїйстно **бравнїнґи і револьвери незнаної в Галичинї конструкциї та манлїхерівскі карабіни**, походячі із знаменитих фабрик заграничних. Знайдено також **трохи пороху.** Викликує загальне здивоване, до чого уживали арештовані польного апарату телеґрафічного.

# Телеґрами.

**Краків** 3 жовтня. З суботи на недїлю в ночи відставлено до краєвого суду карного 9 арештованих. Они називають ся: Іван Лятур, літ 22, приватний урядник; Евген Радлїньский, літ 20, надзвичайний слухач фільософії; Володислав Хибовский, літ 24, надзвич. слух. фільософії; Володис. Берский, літ 21, бронзівник; Йос. Мелчрек, літ 24, електротехнік; Вячесл. Голковский, літ 21, надзвич. слух. фільософії; Ґуст. Медуский, літ 21, приват. урядник; Зиґм. Ясїньский, літ 25, приват. урядник; Сергій Баґоцкий, літ 31, слухач медицини. — Вість о інтервенциї в сїй справі офіцира ґен. штабу ґр. Тишковского і о знайденю печатки з написию „Комітет боєвий для західної Галичини“ єсть безосновна. На волю випущено 4 арештованих. Вчера рано арештовано ще одного молодого чоловіка, дентиста з Царства польского, мешкаючого в Подґуржу.

**Будапешт** 3 жовтня. Президент кабінету ґр. Куен-Гедерварі виїхав нинї до Відня.

**Константинополь** 3 жовтня. Вчера стверджено 5 нових случаїв занедужаня на холеру і 4 случаї смерти.

**Солунь** 3 жовтня. Над Єнїдже і окрестностию проголошено стан облоги. Розоброюване населеня і ревізиї домові ведуть ся з цїлою строгостию.

**Константинополь** 3 жовтня. Часописи доносять о 6-годинній борбі на турецко-чорногорскій граници, в котрій взяли участь жителї села Ветіска. Щоби уйти примусу віддати оружие турецким властям жителї того села, втекли до Чорногори. Порта запротестувала против того у властий чорногорских.

# Надіслане.



За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

В друкарні В. Ловиньского під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).